

Łomża, dnia 12.08.2021 r.

PREZYDENT
MIASTA ŁOMŻA

DOA.001.17.2021

Sz.P.

ALICJA KONOPKA

PRZEWODNICZĄCA

RADY MIEJSKIEJ ŁOMŻY

Zgodnie z Planem pracy Rady Miejskiej Łomży na 2021 rok przedkładam informację za 2020 rok z realizacji „Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2014 - 2020”

Z poważaniem

z up. PREZYDENTA MIASTA

mgr Andrzej Stypulkowski
ZASTĘPCA PREZYDENTA MIASTA

Realizacja „Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2014-2020” w mieście Łomża za 2020 rok

Rada Miejska Łomży **uchwałą Nr 460/LIII/14** z dnia 28 maja 2014 roku zatwierdziła do realizacji „**Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2014 – 2020**”. Program skierowany jest do osób niepełnosprawnych zamieszkałych na terenie miasta Łomża, czyli do osób, które trwale lub okresowo są niezdolne do pełnienia ról społecznych z powodu stałego lub długotrwałego naruszenia sprawności organizmu, w szczególności powodujące niezdolność do pracy.

W praktyce wiele działań podejmowanych na rzecz wyrównywania szans osób niepełnosprawnych nie uwzględnia rzeczywistych potrzeb tej grupy społeczeństwa. Zbyt często pracodawcy czy sami rodzice osób niepełnosprawnych uważają, że są one niezdolne do podejmowania samodzielnego funkcjonowania. Pomoc i wsparcie powinno być dostosowane do specyficznych potrzeb osób niepełnosprawnych przy czym rozwój wsparcia winien rozwijać się w kierunku samodzielnego życia.

Celem strategicznym tego programu jest podniesienie poziomu życia i rozwoju osób niepełnosprawnych w Łomży poprzez stworzenie tym osobom warunków do pełnego uczestnictwa w życiu społecznym. Program i jego realizacja ma służyć tworzeniu miasta otwartego i dostępnego dla wszystkich mieszkańców. Program przygotowano na podstawie zdiagnozowanych potrzeb środowiska osób niepełnosprawnych.

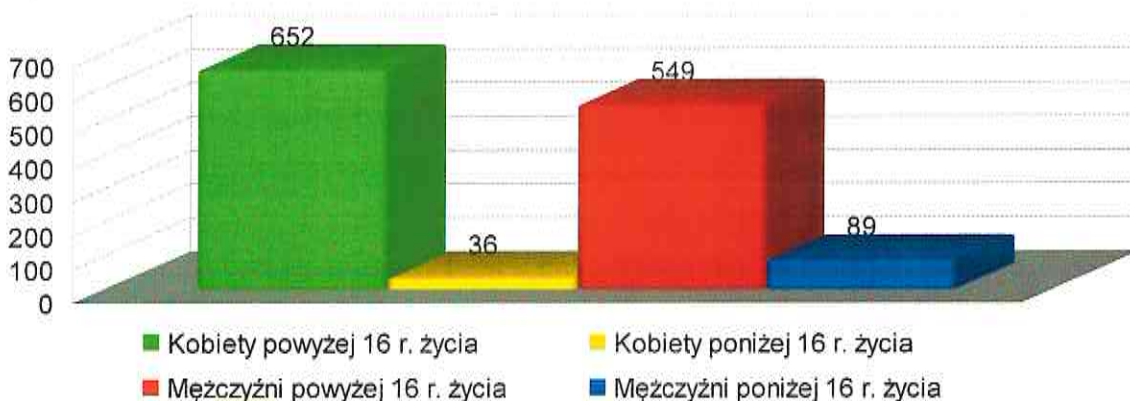
Cele operacyjne:

1. Budowanie pozytywnego wizerunku osoby niepełnosprawnej w społeczności lokalnej i zwiększenie świadomości społecznej na problemy osób niepełnosprawnych

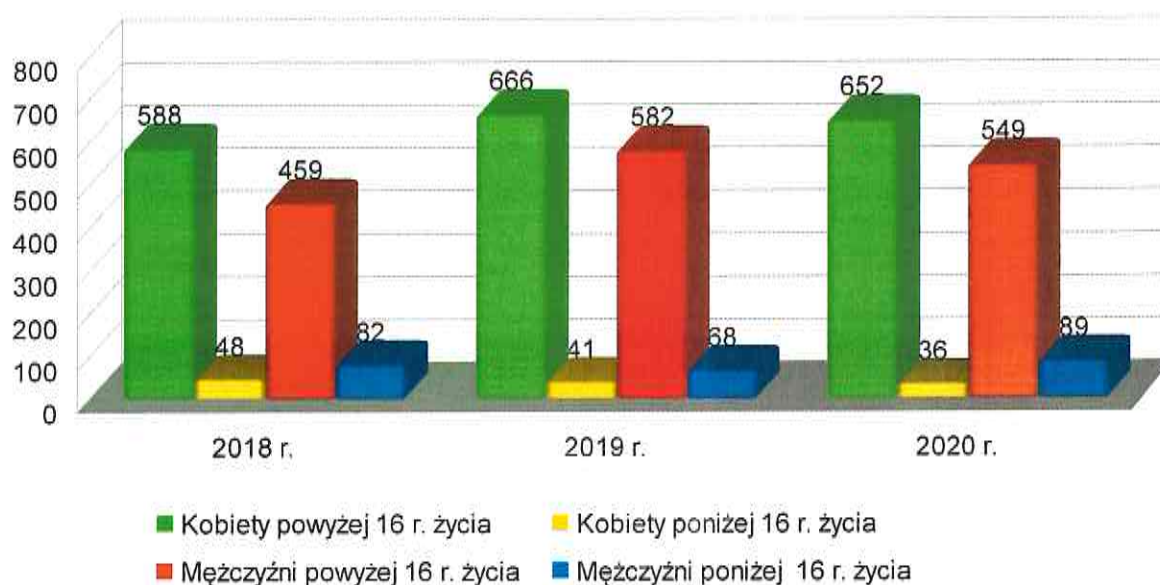
Realizacja:

- na podstawie informacji uzyskanych z Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności w Łomży w 2020 roku wydano **1201** orzeczeń o stopniu niepełnosprawności osobom powyżej 16 roku życia, w tym dla **652** kobiet i **549** mężczyzn. Dzieciom i młodzieży przed 16 rokiem życia wydano **125** orzeczeń o niepełnosprawności, w tym **36** dla kobiet i **89** mężczyzn,

Wydane orzeczenia o stopniu niepełnosprawności dotyczące mieszkańców Miasta Łomża w 2020 r.

Wydane orzeczenia o stopniu niepełnosprawności w latach 2018 – 2020 r.

Orzeczenia wydane według stopnia niepełnosprawności w 2020 r.

Orzeczenia wydane według stopnia niepełnosprawności dla osób powyżej i poniżej 16 r. życia w latach 2018 – 2020 r.

Stopień niepełnosprawności	Liczba orzeczeń w 2018 r	Liczba orzeczeń w 2018 r	Liczba orzeczeń w 2020 r
Znaczny	244	244	271
Umiarkowany	377	377	422
Lekki	426	426	508
Orzeczenie o niepełnosprawności u osób poniżej 16 r. życia	130	130	125
Razem	1 177	1 177	1 326

Orzeczenia wydane według przyczyn niepełnosprawności oraz stopnia niepełnosprawności w 2020 r. przedstawia poniższa tabela (osoby powyżej i poniżej 16 roku życia):

Przyczyna niepełnosprawności		Stopień niepełnosprawności u osób powyżej 16 r. życia				Orzeczenie o niepełnosprawności u osób poniżej 16 r. życia
		Znaczny	Umiarkowany	Lekki	Razem	
1	Upośledzenia umysłowe	5	3	0	8	1
2	Choroby psychiczne	42	66	47	155	5
3	Zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu	4	5	38	47	6
4	Choroby narządu wzroku	0	7	5	12	3
5	Upośledzenia narządu ruchu	40	131	287	458	9
6	Epilepsja	1	4	9	14	4
7	Choroby układów oddechowego i krążenia	38	75	53	166	1
8	Choroby układu pokarmowego	21	18	10	49	3
9	Choroby układu moczowo-płciowego	52	41	19	112	0
10	Choroby neurologiczne	42	42	9	93	5
11	Inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwionośnego	22	25	31	78	27
12	Całościowe zaburzenia rozwojowe	4	5	0	9	55
Razem		271	422	508	1201	125

- w Powiatowym Urzędzie Pracy w Łomży 2020 roku były zarejestrowane **160** bezrobotne osoby niepełnosprawne, w tym **56** kobiet i **104** mężczyzn. Ponadto **20** osób posiadających orzeczenie o niepełnosprawności było zarejestrowanych jako poszukujące pracy i niepozostające w zatrudnieniu, w tym **9** kobiet i **11** mężczyzn,

Zarejestrowane bezrobotne osoby niepełnosprawne według stopnia niepełnosprawności w 2020 r.

Stopień niepełnosprawności	Liczba osób w 2020 r.
Znaczny	5
Umiarkowany	30
Lekki	125
Razem	160

Zarejestrowane osoby niepełnosprawne jako poszukujące pracy i niepozostające w zatrudnieniu w 2020 r.

Stopień niepełnosprawności	Liczba osób w 2020 r.
Znaczny	4
Umiarkowany	14
Lekki	2
Razem	20

Zarejestrowane osoby niepełnosprawne jako bezrobotne i poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu w podziale na stopnie niepełnosprawności w 2020 r.

Zarejestrowane bezrobotne, poszukujące i niepozostające w zatrudnieniu osoby niepełnosprawne w latach 2018 – 2020 r.

Stopień niepełnosprawności	Zarejestrowane jako bezrobotne osoby niepełnosprawne			Zarejestrowane jako poszukujące i niepozostające w zatrudnieniu osoby niepełnosprawne		
	2018 r.	2019 r.	2020 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.
Znaczny	5	8	5	3	4	4
Umiarkowany	32	33	30	31	17	14
Lekki	142	128	125	5	2	2
Razem	179	169	160	39	23	20

- w celu podniesienia świadomości społecznej osób niepełnosprawnych umieszczono na stronie internetowej i tablicy ogłoszeń Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz BIP Urzędu Miejskiego w Łomży informacje związane z pomocą jaką osoby niepełnosprawne mogą uzyskać,
- uczestniczono w I Łomżyński Piknik Integracyjny Osób z Niepełnosprawnością - "Bądźmy Razem, Ja i Ty" organizowanym przez Łomżyńską Społeczną Radę ds. Osób z Niepełnosprawnością, przy współpracy z Urzędem Miejski w Łomży i Fundacją "JA i TY"

- wykorzystano ogólnodostępne środki masowego przekazu (np.: Internet, radio) do rozpowszechniania informacji dotyczących wdrażania nowych programów dotyczących pomocy osobom niepełnosprawnym,
- z dofinansowania sportu, kultury, rekreacji i turystyki w 2020 roku skorzystało **84** osoby niepełnosprawnych wraz z opiekunami,

Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych w latach 2018-2020r.

	2018	2019	2020
Liczba Organizatorów	3	3	2
Ilość imprez	4	5	2
Ilość osób niepełnosprawnych	448	592	84

- Dzienny Dom Senior+ w 2020 r. świadczył usługi 32 osobom niepełnosprawnym, w tym 18 – osobom ze znacznym stopniem niepełnosprawności, 7 umiarkowanym oraz 7 o stopniu lekkim. Dzienny Dom zapewnia mieszkańcom Łomży pomoc i wsparcie w czynnościach dnia codziennego. Ponadto kompensuje skutki samotności, niesamodzielności i niepełnosprawności, a także propaguje model godnego życia w wieku senioralnym. Bardzo często choroby związane z procesem starzenia się oraz niskie emerytury ograniczają Seniorom dostęp do różnych form aktywności i integracji. Powoduje to zwiększenie zagrożenia wykluczeniem społecznym. DDS+ jest miejscem przyjaznym dla Seniorów gdzie świadczone są w szczególności usługi socjalne (np. ciepły posiłek), edukacyjne, kulturalno-oświatowe (wyjazdy tematyczne, kino, filharmonia, itp.), aktywności ruchowej, sportowo rekreacyjne (basen), aktywizujące społecznie, terapii zajęciowej oraz trening kulinarny. Uczestnictwo w zajęciach pozwala Seniorom poprawić kondycję fizyczną i psychiczną, nawiązać nowe znajomości, rozwijać zainteresowania i dzielić się swoimi doświadczeniami. Dzięki spotkaniom w Dziennym Domu „Senior +” w Łomży, Seniorzy zwiększają szanse aby przeżyć jesień swego życia pogodnie i w miłym otoczeniu. Kadra Dziennego Domu „Senior +” przygotowała Seniorom szeroki wachlarz warsztatów i zajęć, do których należą min:

- warsztaty plastyczne;
- warsztaty muzyczne i teatralne;
- warsztaty aktywności ruchowej, w tym zajęcia w Aquapak;
- warsztaty terapii zajęciowej;
- warsztaty kulinarne;
- zajęcia kulturalno-oświatowe;
- zajęcia aktywizujące społecznie, w tym wolontariat;
- zajęcia edukacyjne;
- zajęcia sportowo-rekreacyjne;
- ludoterapia;
- zajęcia kulturalno-oświatowe (wyjazdy integracyjne, wycieczki).

Domownicy mają także do wyboru różnego rodzaju kąciki np. krawiecki, szachowy, kosmetyczny, podróżnika, filmowy, spotkania z filharmonią, poezją, rozmowy społeczno – historyczne. Wyżej wymienione propozycje dają możliwość Seniorom pogłębiania wiedzy, jak również dzielenia się swoją wiedzą w dziedzinach ich zainteresowań. Atrakcyjnym wyzwaniem dla Seniorów jest tworzenie gazetki „Aktywny Senior”, która jest kwartalnikiem. Uczestnikom udzielane jest wsparcie

- Klub Seniora w 2020 prowadził zajęcia plastyczne, muzyczne, spotkania biesiadne i kawiarenkę klubową. Organizowane były spotkania integracyjne, wycieczki i wieczorki taneczne. Seniorzy korzystali z zajęć z jogi, rękodzielnictwa, spotkań z dietetykiem i wyjazdów krajoznawczych. Klub seniora dostępny był dla wszystkich chętnych w wieku 60+ bez ponoszenia odpłatności.

Oferta Klubu obejmuje m.in.:

- zajęcia muzyczne i próby zespołu Maryna,
 - zajęcia krawieckie i rękodzielnicze , podczas , których Seniorzy wykorzystują prace z wykorzystaniem maszyny do szycia, technik rysunkowych, malarskich, scrapbookingowych,
 - gimnastyka z wykwalifikowanym trenerem,
 - gry karciane , gry planszowe, szachy, brydż,
 - wycieczki piesze i rowerowe z wykorzystaniem ogólnodostępnego sprzętu,
 - spotkania okolicznościowe tj.: dzień babci i dziadka, karnawałowy bal przebierańców, walentynki, dzień kobiet,
 - spotkania edukacyjne - z dietetykiem, policją, rzecznikiem praw konsumenta, fizjoterapeutą, spotkania w ramach wsparcia psychospołecznego oraz spotkania z Harcerzami.
- współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych – Polski Związek Niewidomych, Stowarzyszenie „DLATEGO WARTO”

Uzyskane efekty:

- uaktualnienie bazy danych w zakresie ilości wydanych orzeczeń o niepełnosprawności oraz ilości zarejestrowanych osób niepełnosprawnych bezrobotnych i poszukujących pracy,
- uczestnictwo osób niepełnosprawnych w życiu społecznym i kulturalnym miasta,
- zmiana postaw społecznych u osób odpowiedzialnych za tworzenie infrastruktury społeczno – gospodarczej,
- uświadomienie społeczności lokalnej na potrzeby i prawa osób niepełnosprawnych,
- zwiększenie świadomości osób niepełnosprawnych.

Źródła finansowania: środki PFRON, środki Miasta, środki własne organizacji

2. Usprawnienie dostępu do rehabilitacji społecznej, usług medycznych i terapeutycznych

Realizacja:

- dofinansowanie do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze otrzymały **478** osoby niepełnosprawne, w tym **10** osobom niepełnosprawnym częściowo dofinansowano zakup sprzętu rehabilitacyjnego.

Dofinansowanie do zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze i sprzęt rehabilitacyjny w podziale na stopień niepełnosprawności w 2020 r

Rodzaj dofinansowania	Stopień niepełnosprawności				Razem
	Znaczny	Umiarkowany	Lekki	Orzeczenie	
przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	302	75	45	46	468
sprzęt rehabilitacyjny	9	1	0	0	10
Razem	278	60	32	46	478

Dofinansowaniem objęto:

- aparaty słuchowe z wkładkami usznymi, protezy piersi, buty ortopedyczne, pieluchomajtki, materace p/odleżynowe, poduszki p/odleżynowe, urządzenie multifunkcyjne, sensor elektroda/ transponder nadajnik, cewniki, wózki inwalidzkie, balkoniki rehabilitacyjne, protezy uda, protezy podudzia, protezy kończyny górnej, ortezy, pionizator, gorset korekcyjny.
 - *sprzęt rehabilitacyjny – łóżka rehabilitacyjne*
- pomoc 566 osobom niepełnosprawnym przez MOPS w Łomży w postaci świadczeń, tj.: zasiłków celowych, zasiłków okresowych, składek na ubezpieczenie społeczne.

Udzielane świadczenia przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łomży osobom niepełnosprawnym w podziale na lata 2018 – 2020r.

Rodzaj świadczenia	Liczba osób 2018 r.	Liczba świadczeń 2018 r.	Liczba osób 2019 r.	Liczba świadczeń 2019 r.	Liczba osób 2020 r.	Liczba świadczeń 2020 r.
Zasiłek stały	300	2889	210	2165	268	2654
Zasiłek okresowy	15	26	54	253	56	224
Składka na ubezpieczenie zdrowotne	260	2582	230	2156	242	2373
Razem	575	5497	494	4574	566	5251

- pomocy w formie usług opiekuńczych udzielono **73** osobom niepełnosprawnym, w tym **2** osobom niepełnosprawnym w postaci usług specjalistycznych. Usługi świadczone były w zakresie; pomocy w zaspokojeniu codziennych potrzeb życiowych tj. pielęgnacyjna chorego, sporządzenie posiłków, karmienie, kontakt z lekarzem, robienie zakupów, sprzątanie itp.

Pomoc w formie usług opiekuńczych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łomży 2018 – 2020 r.

Rodzaj usługi	Liczba osób niepełnosprawnych 2018 r.	Liczba osób niepełnosprawnych 2019 r.	Liczba osób niepełnosprawnych 2020 r.
Usługi opiekuńcze	41	48	71
Usługi opiekuńcze specjalistyczne	4	6	2
Razem	45	54	73

- w 2020 r realizowane były projekty tj.: „Rozwój usług opiekuńczych i asystenckich w mieście Łomża”, „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” których głównym celem było zwiększenie dostępu do usług opiekuńczych, usług specjalistycznych i asystenckich oraz wprowadzenie usługi asystenta jako formy ogólnodostępnego wsparcia dla osób niepełnosprawnych,
- udzielono pomocy 8 osobom bezdomnym posiadającym orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, w tym: 4 – stopień umiarkowany, 4 – stopień lekki, poprzez schronienie i przyznanie miejsca noclegowego w *Noclegowni oraz przez pomoc w podstawowych sprawach urzędowych; uzyskaniu niezbędnych dokumentów, zaświadczeń, orzeczeń o niepełnosprawności, pomoc w ogólnej aktywizacji* jak też zapewnieniu odzieży, środków czystości. Osoby, które nie są w stanie przezwyciężyć swoich trudności otrzymują wsparcie psychologiczne i terapeutyczne. Mogli skorzystać np: z Wojewódzkiego Ośrodka Profilaktyki i Terapii Uzależnień w Łomży, Biura Porad Obywatelskich, Ośrodka Interwencji Kryzysowej. Korzystają również z kursów organizowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, PUP, itp.

Pomoc w formie schronienia i miejsca noclegowego przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łomży – NOCLEGOWNIA w podziale na stopień niepełnosprawności w latach 2018 – 2020 r.

Rodzaj usługi	Liczba osób niepełnosprawnych 2018 r.	Liczba osób niepełnosprawnych 2019 r.	Liczba osób niepełnosprawnych 2020 r.
Znaczny	2	1	0
Umiarkowany	3	5	4
Lekki	3	1	4
Razem	8	7	8

- Dom Pomocy Społecznej w 2020 roku świadczył usługi w zakresie zaspokajania potrzeb bytowych, opiekuńczych, wspomagających, edukacyjnych i zdrowotnych, zapewnił pomoc 104 osobom niepełnosprawnym. W DPS organizowane były zajęcia rehabilitacji społecznej w ramach terapii indywidualnej i grupowej w podziale na terapię zajęciową, psychologiczną oraz aktywizację ruchową. Dom Pomocy Społecznej w Łomży dąży do integracji całego środowiska osób niepełnosprawnych z innymi ludźmi mający wpływ na otwartość, opiekuńczość, zmniejszenie egoizmu.

Pomoc udzielona przez Dom Pomocy Społecznej w podziale na stopień i liczbę osób niepełnosprawnych

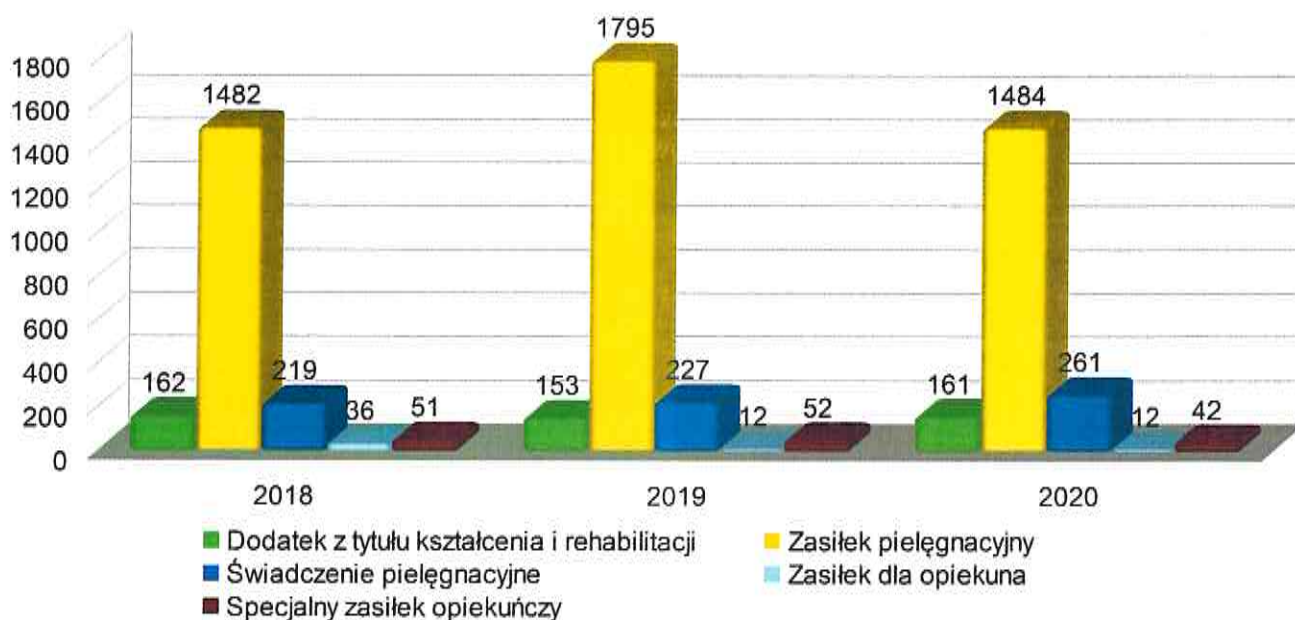
Rodzaj niepełnosprawności	Liczba osób niepełnosprawnych w 2020 r.
Znaczny	24
Głęboki	41
Umiarkowany	35
Lekki	4
Razem	104

- Środowiskowy Dom Samopomocy jako placówka dziennego pobytu przy ul. Marii Skłodowskiej – Curie 5 w Łomży w 2020 r. zapewnił pomoc 55 osobom niepełnosprawnym, w tym 27 osób ze znacznym, 28 z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności. Zapewniał swoim uczestnikom możliwość w różnorodnych formach zajęć:
 - treningi samoobsługi: funkcjonowanie w życiu codziennym, dbałość o wygląd zewnętrzny, nauki higieny,
 - treningi umiejętności społecznych: treningi umiejętności interpersonalnych i komunikacyjnych, spędzania czasu wolnego,
 - terapie zajęciowe: teatralno – muzyczne, plastyczne, rękodzielnictwo, kulinarne, komputerowe, redakcyjne,
 - terapie ruchowe i rehabilitacja: zajęcia na siłowni, na boisku, w sali rehabilitacji przez fizjoterapeutów, z zakresu światłolecznictwa i relaksacyjne, sportowo-rekreacyjne, tenis stołowy, gimnastyka, zajęcia rekreacyjne na basenie i hali sportowej, różne gry i zabawy integracyjne,
 - psychoedukacja, edukacja zdrowotna,
 - poradnictwo socjalne, budżetowe, psychologiczne,
 - współpraca z rodzinami lub opiekunami uczestników.
- Urząd Miejski Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia w 2020 roku udzielił pomocy **1960** osobom niepełnosprawnym – poniżej zestawienie:

Pomoc udzielona osobom niepełnosprawnym przez Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia Urzędu Miejskiego w podziale na rodzaj świadczenia i liczbę osób niepełnosprawnych

Rodzaj świadczenia	Liczba osób niepełnosprawnych w 2018 r.	Liczba osób niepełnosprawnych w 2019 r.	Liczba osób niepełnosprawnych w 2020 r.
Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji	162	153	161
Zasiłek pielęgnacyjny	1482	1795	1484
Świadczenie pielęgnacyjne	219	227	261
Zasiłek dla opiekuna (świadczenie wygaszające od 2014 r.)	36	52	12
Specjalny zasiłek opiekuńczy	51	12	42
Razem	1950	2239	1960

Udzielona pomoc osobom niepełnosprawnym przez Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia Urzędu Miejskiego wg świadczeń

- dofinansowanie do turnusów rehabilitacyjnych otrzymało **121** osób, w tym **63** dorosłych osób niepełnosprawnych i ich **16** opiekunów oraz **24** dzieci i młodzieży niepełnosprawnej i ich **18** opiekunów

Dofinansowanie do turnusu rehabilitacyjnego w podziale na stopień niepełnosprawności w 2020 r.

Turnus rehabilitacyjny	Stopień niepełnosprawności				Liczba opiekunów	Razem
	Znaczny	Umiarkowany	lekki	Orzeczenie poniżej 16 r. ż.		
Dorośli	22	28	13	-	16	79
Dzieci	11	4	1	8	18	42
Razem	33	32	14	8	34	121

- dofinansowanie do likwidacji barier otrzymało **26** osób niepełnosprawnych, w tym **5** osoby niepełnosprawne (5 dzieci) do barier w komunikowaniu się (komputery mobilne oraz oprogramowanie), **19** osób niepełnosprawnych do barier architektonicznych (adaptacje łazienek do potrzeb osób niepełnosprawnych) oraz **2** osoby niepełnosprawne do likwidacji barier technicznych (podnośniki – sufitowy, oprzyrządowanie)

Dofinansowanie do likwidacji barier w komunikowaniu się, architektonicznych i technicznych w podziale na płeć i stopień niepełnosprawności

Likwidacja barier	Kobieta			Mężczyzna			Razem
	Stopień niepełnosprawności			Stopień niepełnosprawności			
	Znaczny	Umiarkowany	Orzeczenie poniżej 16 r. ż.	Znaczny	Umiarkowany	Orzeczenie poniżej 16 r. ż.	

komunikowaniu się	0	0	1	0	0	4	5
architektonicznych	12	3	0	4	0	0	19
technicznych	2	0	0	0	0	0	2
Razem	14	3	1	4	0	4	14

- współfinansowanie kosztów działalności warsztatów terapii zajęciowej – w Łomży działa jeden warsztat terapii zajęciowej zrzeszający 40 uczestników, działający przy Zakładach Spożywczych „BONA” Sp. z o. o. Prowadzona terapia ma na celu ogólny rozwój i poprawę sprawności potrzebnych do prowadzenia przez osoby niepełnosprawne niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia – na miarę ich indywidualnych możliwości,
- w ramach realizacji pilotażowego programu „AKTYWNY SAMORZĄD” MODUŁ I w 2020 r., 25 osób niepełnosprawne otrzymały pomoc w formie dofinansowania lub refundacji:

Moduł I	Likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową:		Liczba osób
	Obszar A, Zadanie 1 i 4	pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu	4
	Obszar A, Zadanie 2 i 3	Pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kat B i innych	1
	Obszar B, Zadanie 1, 3 i 4	pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania	13
	Obszar C, Zadanie 1	pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym	2
	Obszar C, Zadanie 2	pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym	3
	Obszar C, Zadanie 3	pomoc w zakupie kończyny w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości	1
	Obszar C, Zadanie 5	pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego	1

Pilotażowy program „Aktywny Samorząd” 2020 realizowany do 15 kwietnia 2021 r.

- w 2020 roku z „Programu wyrównywania różnic między regionami III” w obszarze B – likwidacja barier w zakresie umożliwienia osobom niepełnosprawnym poruszania się i komunikowania zrealizowano projekt pn. „Urząd bez barier ” (dofinansowanie do windy w budynku użyteczności publicznej)
- w 2020 roku zrealizowano program „Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi” - Moduł III, z którego skorzystało 93 osób niepełnosprawnych.

Uzyskane efekty:

- większa dostępność do usług medycznych, rehabilitacyjnych i pomocowych osób niepełnosprawnych,
- zwiększenie aktywności osób niepełnosprawnych w społeczności lokalnej,
- kształtowanie pozytywnych postaw społecznych, poprawa sprawności, wyrabianie zaradności, pobudzanie i rozwijanie zainteresowań osób niepełnosprawnych,
- przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu oraz zapobieganie izolacji społecznej,
- pomoc w pełnieniu różnych ról społecznych poprzez umożliwienie osobom niepełnosprawnym włączenie się do tworzącego się społeczeństwa informacyjnego,
- umożliwienie osobom niepełnosprawnym aktywizację społeczną, zawodową i wsparcie w utrzymaniu zatrudnienia poprzez likwidację lub ograniczenie barier w poruszaniu się oraz barier transportowych,
- pełne i adekwatne w stosunku do rodzaju i stopnia niepełnosprawności zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze i sprzęt rehabilitacyjny.

Źródła finansowania: środki PFRON, środki Miasta, NFZ, środki własne osób niepełnosprawnych.

3. Działania zwiększające aktywność zawodową i potencjał zawodowy osób niepełnosprawnych

Realizacja:

- wspierając powrót osób niepełnosprawnych na lokalny rynek pracy w 2020 roku utworzono 9 stanowisk pracy, w tym: 4 stanowisk produkcyjnych, 1- diagnosta, 1- techniczno-handlowe, 2- introligator, 1- pracownik ochrony. W ramach „Program wyrównywanie różnic między regionami III” obszar G utworzono 2 stanowiska pracy (ujęte powyżej)

Dofinansowanie do tworzenia stanowisk pracy osobom niepełnosprawnym w podziale na rodzaj stanowiska, płeć i stopień niepełnosprawności

Rodzaj stanowiska	Kobieta			Mężczyzna			Razem
	Stopień niepełnosprawności			Stopień niepełnosprawności			
	Znaczny	Umiarkowany	Lekki	Znaczny	Umiarkowany	Lekki	
diagnosta	0	0	0	0	0	1	1
introligator	0	0	0	0	1	1	2
techniczno - handlowe	0	0	0	0	1	0	1
produkcyjne	0	2	2	0	0	0	4
pracownik ochrony	0	0	0	0	1	0	1
Razem	0	2	2	0	3	2	9

- jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej otrzymało **2 osoby** niepełnosprawne, w tym 1 osoba w ramach „Program wyrównywanie różnic między regionami III” obszar G (umowa obejmowała dofinansowanie w częściach ze środków ustawowych oraz z powyższego programu)

Przyznanie jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej w 2020 r

Rodzaj działalności	Kobieta			Mężczyzna			Razem
	Stopień niepełnosprawności			Stopień niepełnosprawności			
	Znaczny	Umiarkowany	Lekki	Znaczny	Umiarkowany	Lekki	
fryzjerstwo i pozostałe zabiegi kosmetyczne	0	0	1	0	0	1	1
sprzedaż detaliczna odzieży prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach	1	0	0	0	1	0	1
Razem	1	0	1	0	0	0	2

- zawarto **Porozumienie** z Powiatowym Urzędem Pracy dotyczące *zwrotu wydatków na instrumenty i usługi rynku pracy*, w ramach którego finansowano: staż dla 1 osoby niepełnosprawnej.

Uzyskane efekty

- pozyskanie nowych miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych,
- wzrost szans na zatrudnienie i ekonomiczne usamodzielnienie się osób niepełnosprawnych,
- zwiększenie świadomości osób niepełnosprawnych w zakresie możliwości zatrudnienia oraz podniesienie wiary we własne możliwości jako pełnowartościowego pracownika na rynku pracy,
- zmniejszenie bezrobocia wśród osób niepełnosprawnych, a tym samym wzrost aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych,
- stworzenie możliwości rozwoju zakładów pracy na lokalnym rynku,
- podniesienie świadomości społecznej w zakresie właściwych postaw w odniesieniu do osób niepełnosprawnych, w tym zwiększenie pozytywnych postaw pracodawców,
- zastosowanie elementów wspierających zatrudnienie osób niepełnosprawnych,
- wzrost podmiotów gospodarczych prowadzonych przez osoby niepełnosprawne,
- wzrost samozatrudnienia przez osoby niepełnosprawne.

Źródła finansowania: środki PFRON, środki własne przedsiębiorców i osób fizycznych.

4. Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży niepełnosprawnej

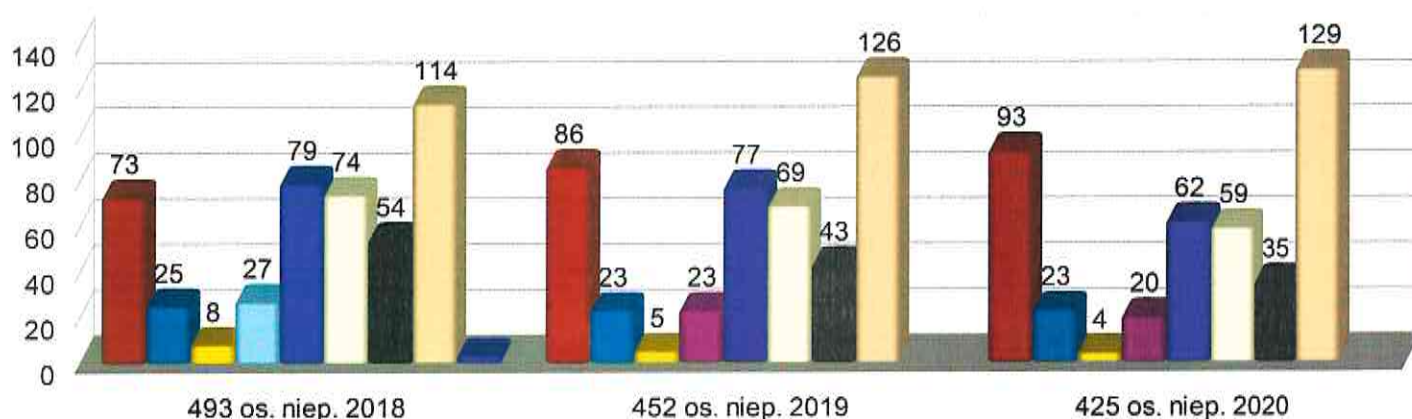
Realizacja:

- zdiagnozowano w 2020 r. ilość dzieci i młodzieży niepełnosprawnej uczęszczającej do placówek oświatowych w mieście Łomża – ogółem 425 osoby niepełnosprawne,

Dzieci i młodzież niepełnosprawna uczęszczająca do placówek oświatowych w Mieście Łomża w podziale na rodzaj niepełnosprawności i ilość osób w latach 2018-2020

Lp.	Rodzaj niepełnosprawności	Liczba osób w 2018 r	Liczba osób w 2019 r	Liczba osób w 2020 r
1.	z niepełnosprawnościami sprzężonymi	73	86	93
2.	słabowidzący	25	23	23
3.	niesłyszący	8	5	4
4.	słabosłyszący	27	23	20
5.	z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim	88	77	62
6.	z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym	88	69	59
7.	z niepełnosprawnością ruchową w tym z afazją	67	43	35
8.	z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera	114	126	129
9.	niewidomi	3	0	0
Razem		493	452	425

Ilość dzieci i młodzieży niepełnosprawnej uczęszczających do placówek oświatowych prowadzonych na terenie miasta Łomża w podziale na rodzaj niepełnosprawności w latach 2018 – 2020

- z niepełnosprawnościami sprzężonymi
- słabowidzący
- niesłyszący
- słabosłyszący
- z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim
- z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym
- z niepełnosprawnością ruchową w tym z afazją
- z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera
- niewidomi

- Formy i metody działań skierowane do dzieci i młodzieży w jednostkach prowadzonych przez Miasto Łomża i na terenie Miasta Łomży w 2020 r.:
 - rewalidacja - zajęcia z psychologiem, logopedą i rehabilitantem ruchowym, pedagogiem specjalnym, zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, zajęcia wyrównawcze, zajęcia – integracja sensoryczna, zajęcia logopedyczne, terapia metodą Tomatisa, terapia EEG biofeedback, prowadzenie zajęć przez surdopedagoga, oligofrenopedagoga, zajęcia wyrównawcze i doradztwo zawodowe w ramach projektu „Stawiam na rozwój”, dodatkowe zajęcia specjalistyczne realizowane w ramach projektu unijnego „Kształcenie kompetencji kluczowych szansą na lepszą jakość edukacji przedszkolnej” tj. muzykoterapia, zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne, zajęcia socjoterapeutyczne, logopedyczne i terapeutyczne.
 - w szkołach i placówkach oświatowych w klasach integracyjnych osoby niepełnosprawne korzystają z pomocy nauczyciela wspierającego, a organizacja pracy dostosowana jest do rodzaju niepełnosprawności ucznia. Zakres treści programowych, formy realizacji oraz organizacja pracy dostosowane są do rodzaju niepełnosprawności. W przedszkolach i szkołach ogólnodostępnych, do których uczęszczają uczniowie z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego wydanym ze względu na autyzm, w tym zespół Aspergera lub z niepełnosprawnościami sprzężonymi, zatrudniani są dodatkowo nauczyciele posiadający kwalifikacje z zakresu pedagogiki specjalnej w celu organizowania kształcenia uczniów niepełnosprawnych lub specjaliści lub pomoc nauczyciela (z uwzględnieniem realizacji zaleceń zawartych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego). W szkołach i placówkach oświatowych prowadzi się szereg dodatkowych zajęć, które wspomagają proces kształcenia. Zapewniana jest pomoc o charakterze socjalnym w formie zapomogi, zwrotu kosztów za dojazd uczniów niepełnosprawnych, stypendia, dożywianie finansowane z MOPS, opieka pielęgniarek szkolnych.
- z pilotażowego programu „AKTYWNY SAMORZĄD” **MODUŁ II** – *pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym* 15 osobom niepełnosprawnym dofinansowano lub refundowano naukę w szkole wyższej lub szkole policealnej.
- W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej realizowany jest Program Wolontarystyczny w latach 2017-2021 którego celem jest zwiększenie aktywności społecznej i bezpieczeństwa mieszkańców. Ze względu na swoją rolę, Ośrodek Pomocy Społecznej jest miejscem spotkań osób szukających pomocy z osobami chcącymi pomóc. Pracownicy socjalni MOPS dobrze orientują się w specyfice środowiska. Angażując wolontariuszy można szybciej reagować na potrzeby i problemy. Głównymi działaniami podejmowanymi przez Klub Wolontariatu była pomoc dzieciom w nauce oraz pomoc osobom starszym, samotnym i niepełnosprawnym, której celem jest zmniejszenie ryzyka powstania wykluczenia społecznego oraz wsparcia psychicznego. Wolontariusze podejmują zadania w celu aktywizacji osób niepełnosprawnych. W roku 2020 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej przystąpił również do Programu Solidarnościowego Wsparcia Seniora. Dzięki programowi seniorzy uzyskali pomoc w czasie pandemii, bez konieczności wychodzenia z domu w postaci robienia zakupów, wyprowadzania psa oraz pomocy w dostarczaniu dokumentów do instytucji, przygotowywania potraw Wigilijnych. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej współpracuje również z Fundacją Działań Lokalnych Logos oraz Fundacją „Normalna Przyszłość”, który wspierają osoby niepełnosprawne poprzez przydzielanie dla seniora Asystenta osoby niepełnosprawnej.

- rozpowszechniono informację o programach PFRON dotyczących pomocy osobom niepełnosprawnym np.: pilotażowy program „AKTYWNY SAMORZĄD” w szkołach ponadpodstawowych i wyższych uczelniach na terenie miasta – poprzez ulotki informacyjne, tablicę ogłoszeń, pocztę tradycyjną i elektroniczną oraz przekaz osobisty.

Uzyskane efekty:

- zdiagnozowano ilości dzieci i młodzieży niepełnosprawnej uczęszczającej do placówek edukacyjnych – tendencja wzrostowa
- edukacja dostępna dla wszystkich,
- akceptacja społeczna dzieci i młodzieży niepełnosprawnej przez otoczenie,
- większa świadomość rodziców dzieci i młodzieży niepełnosprawnej i akceptacja stanu jaki jest oraz pomoc dziecku w jego rehabilitacji na wszystkich płaszczyznach,
- zapewnienie ciągłości procesu rehabilitacji w placówkach edukacyjnych,
- poprawa szans osób niepełnosprawnych na rywalizację o zatrudnienie na otwartym rynku pracy poprzez podwyższenie kwalifikacji.
- poprawa relacji w rodzinie, często nadopiekuńczej i nadmiernie uzależniającej osobę niepełnosprawną,
- integracja dzieci i młodzieży niepełnosprawnej ze środowiskiem.

Źródła finansowania: środki PFRON, środki Miasta, środki fundacji/stowarzyszeń, środki własne osób niepełnosprawnych.

5. Wspieranie organizacji działających na rzecz osób niepełnosprawnych, zapobieganie społecznemu wykluczeniu

Realizacja:

- inicjowanie działań na rzecz osób niepełnosprawnych na wszystkich płaszczyznach – uczestnictwo w opracowywaniu programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych, bieżące informowanie o zmianach przepisów prawnych dotyczących działalności na rzecz osób niepełnosprawnych, programach celowych PFRON, wydawanie i pomoc przy wypełnianiu wniosków – aktualizowanie przepisów prawnych dotyczących realizowanych zadań na stronie BIP – MOPS – BZiRON. Udział w spotkaniach informacyjnych dotyczących form wsparcia dla osób niepełnosprawnych
- *Polski Związek Niewidomych, Stowarzyszenie „DLATEGO WARTO* działające na rzecz osób niepełnosprawnych otrzymało dofinansowanie do wyjazdów i imprez integracyjnych, w których uczestniczyły 84 osoby niepełnosprawne.
- Zdiagnozowano, że w mieście Łomża funkcjonuje 211 organizacji pozarządowych. W poniższej tabeli przedstawiono organizacje pozarządowe działające na terenie miasta Łomża w podziale na stowarzyszenia, fundacje i kluby:

Liczba organizacji pozarządowych w mieście Łomża	
stowarzyszenie zarejestrowane w KRS	72
stowarzyszenia zwykłe	22
fundacje	43
jednostki terenowe stowarzyszeń i fundacji	28
kluby i stowarzyszenia sportowe	44
Razem	211

- organizacje pozarządowe (*Łomżyńskie Towarzystwo Przyjaciół Chorych „HOSPICJUM” pw. Świętego Ducha w Łomży, Fundacja „L”, Łomżyńskie Stowarzyszenie Pomocy Osobom z Chorobą Alzheimera „Paradiso”, Stowarzyszenie Pielęgniarek i Położnych Na Rzecz Rozwoju, Promocji i Doskonalenia Zawodowego, Fundacja Działań Lokalnych Logos, Fundacja JA i TY, Fundacja „Pomóż Im” Na Rzecz Dzieci z Chorobami Nowotworowymi i Hospicjum dla Dzieci*) otrzymały dofinansowanie do zadań publicznych, w których uczestniczyły osoby niepełnosprawne wraz z opiekunami. Zrealizowane zadania/projekty dotyczyły między innymi profilaktyki, promocji zdrowia, rehabilitacji, a głównie miały na celu integrację osób niepełnosprawnych.

Uzyskane efekty:

- integracja wewnętrzna osób niepełnosprawnych zrzeszonych w organizacjach ze środowiskiem lokalnym,
- upowszechnienie aktywnego stylu życia i promowanie postawy pokonywania niesprawności wśród osób niepełnosprawnych,
- doskonalenie umiejętności współdziałania w grupie,
- zwiększenie możliwości wszechstronnego rozwoju osób niepełnosprawnych,
- zwiększenie świadomości społecznej osób niepełnosprawnych w zakresie przysługujących im praw,
- efektywniejsza współpraca samorządu z organizacjami działającymi na rzecz i w imieniu osób niepełnosprawnych,
- efektywniejsza współpraca pomiędzy organizacjami,
- uwzględnienie we wszystkich dokumentach strategicznych (planach) działań prowadzących do wyrównywania szans osób niepełnosprawnych w życiu społecznym i zawodowym,
- wzmocnienie sektora pozarządowego działającego w imieniu i na rzecz osób niepełnosprawnych.

Źródła finansowania: środki PFRON, środki własne organizacji, środki Miasta.

Pomimo zauważalnych zmian w odbiorze społecznym osoby niepełnosprawne nadal są postrzegane w środowisku lokalnym jako „inne”. Realizacja przedsięwzięć integracyjnych w sposób istotny sprzyja rozwojowi i współdziałaniu samorządu z organizacjami pozarządowymi prowadzącymi statutową działalność na rzecz osób niepełnosprawnych.

Istotną kwestią jest wzrost świadomości społecznej o problemach osób niepełnosprawnych, a także wyrównanie szans do równoprawnego ich uczestnictwa we wszystkich dziedzinach życia. Należy dążyć do czynnego włączenia osób niepełnosprawnych w życie zawodowe, kulturalne, rekreacyjne, sportowe miasta Łomża.

DYREKTOR
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Łomży,
mgr inż. Wiesław Jagielak